

بیست و پنجمین کنفرانس اپتیک و
فوتونیک ایران و یازدهمین کنفرانس
مهندسی و فناوری فوتونیک ایران،
دانشگاه شیراز،
شیراز، ایران.
۹-۱۱ بهمن ۱۳۹۷

بررسی افزایش بهره در موجبرهای لیتیوم نیوبات آلاییده به تیتانیوم و اربیوم با استفاده از لایه چلکوجناید

حسن دهقان، عبدالناصر ذاکری، کیوان احمدی

بخش فیزیک دانشگاه شیراز

ترکیبی از موجبر As_2S_3 (چلکوجناید) و موجبر کانالی $Ti:LiNbO_3$ ابزاری مناسب و کاربردی برای انتقال و پردازش سیگنال های نوری را ارائه می دهد علاوه بر این استفاده از اربیوم (Er) در موجبرها باعث تقویت و افزایش ضریب کیفیت موجبرها می شود. ادغام این موجبرها امکان توسعه یک گروه کامل از دستگاه های موجبر جدید را فراهم می کند که قابلیت و پیچیدگی بالاتری دارند. در این مقاله ما نشان داده ایم که چلکوجناید باعث بهبود همپوشانی بین پروفایل مد و پروفایل توزیع اربیوم در لیتیوم نیوبات شده و در نتیجه باعث افزایش بهره نوری می شود. در این ساختارها با افزایش ضخامت لایه As_2S_3 بر روی موجبر $Ti:LiNbO_3$ سعی شده تا با بررسی کشیدگی مد و داده های همپوشانی بهترین بهره با توجه به ضخامت As_2S_3 بدست آید. ما توانستیم همپوشانی پروفایل مد و پروفایل توزیع اربیوم در لیتیوم نیوبات را ۳۵۰٪ و بهره نوری را ۸۴٪ افزایش دهیم.

کلیدواژه- موجبرهای هیبریدی، موجبرهای تیتانیومی، چلکوجناید، اربیوم

An investigation of gain enhancement in $LiNbO_3$ waveguides doped by Ti and Er using an As_2S_3 chalcogenide layer

Hassan Dehghan, Abdolnaser Zakery, Keyvan Ahmadi

Department of Physics, Shiraz University, Iran

A combination of an As_2S_3 chalcogenide waveguide and a channel $Ti:LiNbO_3$ waveguide presents a suitable and practical device for transmission and processing of signals. Moreover using Er in these waveguides enhances the gain and increases the quality factor. Putting these waveguides together provides development of a new group of waveguide systems having higher potential and complexity. We have shown in this work that the presence of a chalcogenide layer facilitates the overlap between the mode profile and Er concentration distribution profile in Lithium Niobate waveguides and hence enhances the optical gain. By increasing the As_2S_3 layer thickness it is tried to achieve the optimum gain by investigating the mode pulling and the overlap data. We could increase the overlap between the mode profile and Er concentration distribution profile in Lithium Niobate waveguides by 350 % and the optical gain by 84 %.

Key word- Hybrid waveguides, Titanium waveguides, Chalcogenide, Erbium

مقدمه

فوتونیک مجتمع در دو دهه گذشته با پیشرفت بسیار گسترده سیستم های مخابراتی توسعه چشمگیری داشته است. این تحولات باعث ایجاد توجه زیادی به دستگاه های نوری پسیو مانند تقسیم کننده ها، کوپلرها، چندگانه ها، سویچ ها، فیلترها، مدولاتورها و غیره یا اجزای فعال مانند منابع نوری، آشکارسازها و تقویت کننده های نوری شده است. فیلترهای مجتمع بازتاب کننده دارای خصوصیات ذاتی هستند که توسط محققان در زمینه اپتیک مجتمع دنبال می شود: اندازه کوچک، هزینه کم، وسعت عملکرد و انعطاف پذیری در طراحی. این کار متمرکز بر بهبود بهره تقویت کننده ها با کم کردن افت در مسیر انتشار در فیلترهای تمام گذر است. افزایش بهره نوری می تواند با بهبود طراحی موجبر، روش ساخت و ارتقاء تجهیزات به دست آید [1].

ساختار تقویت کننده

در این بخش نحوه شبیه سازی تقویت کننده های موجبری $\text{Er}:\text{Ti}:\text{LiNbO}_3$ مورد بررسی قرار می گیرد.

لیتیوم نیوبات یک کریستال قطبیده است و به سیلیکن فوتونیک معروف است که شامل ترکیبی از نایوبیوم، لیتیوم و اکسیژن است. لیتیوم نیوبات شفافیت نوری گسترده ای در بازه طیفی ۴۲۰ nm تا $5.2 \mu\text{m}$ دارد. و دارای خواص الکترواپتیکی و غیرخطی عالی است. خواص الکترواپتیکی عالی، افت انتشار کم و افت تزویج پایین فیبرهای مخابراتی به این نوع موجبرها از خصوصیات بارز آنهاست [2].

ساختار شامل بستری از لیتیوم نیوبات است که موجبر تیتانیومی درون آن پخش شده و لایه ای از چلکوجناید به منظور تقویت بهره بر روی آن قرار گرفته است.

در این شبیه سازی برای محاسبه مدهای موجبر و محاسبه همپوشانی مد با پروفایل اربوم از ماژول موج اپتیکی نرم افزار کامسول استفاده شده است. محاسبات ضریب بهره در ساختار دوترازی تقویت کننده اربوم در طول موج پمپ ۱۴۸۰ نانومتر و سیگنال ۱۵۳۱ به کمک نرم افزار متلب انجام شده است.

انگیزه ها

ترکیب لایه چلکوجناید و موجبر حاصل از تزریق تیتانیوم در لیتیوم نیوبات تکنیک جالبی برای افزایش ضریب بهره در ساختارهای تقویت کننده و حتی انتقال و پردازش سیگنال های نوری ارائه می دهد که از اختلاف ضریب شکست بالا بین این دو ماده و خواص الکترواپتیکی موجبر تیتانیومی سود می برد. همچنین اربوم می تواند بدون در نظر گرفتن خواص الکترواپتیکی و غیر خطی لیتیوم نیوبات باعث بهره شود [3].

همپوشانی سیگنال های نوری و پروفایل یون اربوم که با افزایش ضریب بهره مرتبط است در ساختارهای متداول موجبر کانالی نفوذ تیتانیوم حداکثر در حدود ۲۰ درصد است که در توان های پمپ حدود ۱۵۰ میلی وات این ضریب بهره کمتر از ۱ dB/cm است بنابراین افزایش ضریب بهره برای غلبه بر افت انتشار در موجبرها و حتی ایجاد لیزرهای مجتمع یک ضرورت است.

مدل سازی موجبر تیتانیومی در لیتیوم نیوبات

ضریب شکست کلی ساختار موجبر تیتانیومی ایجاد شده در لیتیوم نیوبات برابر با ضریب شکست عادی یا غیرعادی لیتیوم نیوبات و تغییرات ضریب شکست ناشی از پخش تیتانیوم در لیتیوم نیوبات است.

$$n_i(\lambda, x, y) = n_i(\lambda) + \Delta n_i(\lambda, x, y), \quad i = e, o$$

مدل سازی بهره اربیم

بهره یک تابع از همپوشانی بین پروفایل توزیع Er و مد نوری است. با توجه به توان سیگنال ورودی [5,6].

$$gain(dB/l) = 10 \log(e) \rho \Gamma [(\sigma_s^e + \sigma_s^a) N_2(Z) - \sigma_s^a]$$

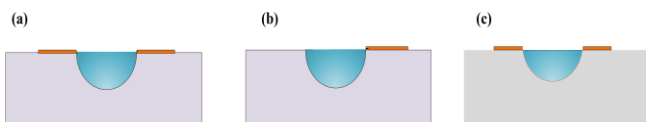
$$\Gamma = \iint \psi_s(x, y) Er(x, y) dx dy$$

که در آن چگالی یون های اربیم ρ ، همپوشانی پروفایل توزیع اربیم و پروفایل مد N_2 کسری از یون های اربیم که در حالت برانگیخته قرار دارد، σ_s^e و σ_s^a سطح مقطع های جذب و پراکندگی هستند.

شبیه سازی

با توجه به روابط توصیف شده سه ساختار متفاوت از موجبر تیتانیومی در لیتیم نیوبات شبیه سازی شده و بهره آن در طول موج 1530nm بدست آمده است.

ساختار اول شامل یک موجبر تیتانیومی به پهنای $7 \mu m$ ایجاد شده در بستری از لیتیم نیوبات است که لایه ای از چلکوجناید بر روی آن و به فاصله $3.5 \mu m$ از مرکز آن قرار دارد.

شکل ۱: نمایی از سطح مقطع ساختار تقویت کننده، رنگ نارنجی لایه چلکوجناید، رنگ آبی سطح مقطع موجبر کانالی، رنگ بنفش کریستال لیتیم نیوبات را نشان می دهد (a) لایه چلکوجناید در دوطرف موجبر (b) لایه چلکوجناید در یک طرف موجبر (c) لایه چلکوجناید روی موجبر بهره برای این ساختار بدست آمده است. و در شکل (۲) نمایش داده شده است.

مشاهده می شود که بیشترین بهره در ضخامت 410nm برابر 2.1dB/cm است. دلیل آن این است که چلکوجناید باعث کشیدگی مد به سمت سطح، جایی که توزیع یون های اربیم زیاد است شده و باعث می شود که

ضریب شکست عادی و غیر عادی لیتیم نیوبات با معادله پاشندگی سلمیر توصیف می شود.

$$n_o^2 = 4.9048 - \frac{0.11768}{0.0475 - \lambda^2} - 0.027169\lambda^2$$

$$n_e^2 = 4.582 - \frac{0.099169}{0.044432 - \lambda^2} - 0.02195\lambda^2$$

تغییرات ضریب شکست ناشی از پخش تیتانیوم در لیتیم نیوبات تابعی از ضریب پاشندگی و تابع توزیع تیتانیوم در لیتیم نیوبات است [3].

$$\Delta n_i(\lambda, x, y) = d_i(\lambda) h_i(x, y), \quad i = e, o$$

ضریب پاشندگی تابعی از طول موج است.

$$d_e(\lambda) = \frac{0.839\lambda^2}{\lambda^2 - 0.0645} \times 1.7$$

$$d_o(\lambda) = \frac{0.67\lambda^2}{\lambda^2 - 0.13} \times 1.49$$

تابع توزیع تیتانیوم وابسته به غلظت تیتانیوم است.

$$h_i(x, y) = [F_i c(x, y)]^{\gamma_i}, \quad i = e, o$$

که در آن F ثابت توزیع است و برابر است با:

$$F_o = 1.3 \times 10^{-25} \text{ cm}^3$$

$$F_e = 1.2 \times 10^{-23} \text{ cm}^3$$

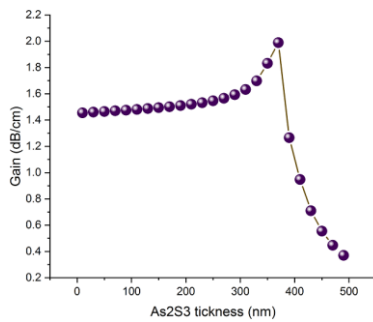
و $\gamma_e = 1$ که برابر است با $\gamma_o = 0.55$ و تابع غلظت تیتانیوم است [4].

توزیع اربیم در لیتیم نیوبات به عنوان توزیع سطحی در نظر گرفته می شود:

$$c(y) = \widehat{C}_0 \exp\left(\frac{-y^2}{4Dt}\right)$$

$$\widehat{C}_0 = \tau C_0 / \sqrt{\pi Dt}$$

که در آن \widehat{C}_0 غلظت سطحی، D ضریب پخش یا توزیع و t زمان پخش است [4].

شکل ۴: بهره به ازاء ضخامت متفاوت از چلکوجناید.

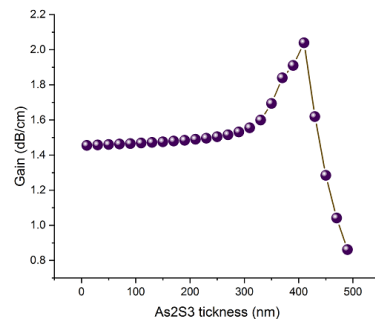
مشاهده می‌شود که بیشترین بهره در ضخامت 370nm و برابر 2.05dB/cm است. که به میزان ۴۶٪ افزایش داشته است.

نتیجه‌گیری

مشاهده می‌شود که با استفاده از لایه ای از چلکوجناید بهره موجبر تیتانیومی تا حد زیادی افزایش پیدا کرده و در بهترین حالت بهره تا ۸۴٪ افزایش پیدا کرده است.

مرجع‌ها

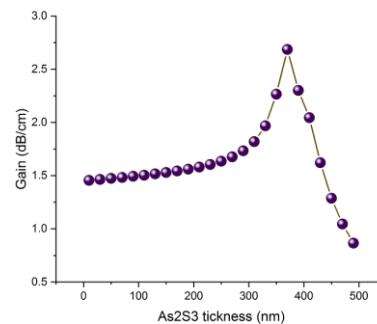
- [1] V. Ta'eed, N. J. Baker, L. Fu, K. Finsterbusch, and M. R. E. Lamont, "Ultrafast all-optical chalcogenide glass photonic circuits," *Opt. Exp.*, pp. 9205-9221, 2007.
- [2] H. A. Macleod, *Thin-film optical filters*, CRC press; 2010 Mar 16.
- [3] Song, X., W. Tan, W. T. Snider, X. Xia, and C. K. Madsen. "Gain Improvement of Er-Ti:LiNbO₃ Waveguide Amplifier by an As₂S₃ Overlay Waveguide." *IEEE Photonics Journal* 3, no. 4 (2011): 686-695.
- [4] Y. Tan, S. Chen, and D. Dai, "Polarization - selective microring resonators", *Optics Express*, vol. 25, no. 4, pp. 4106- 4119, 20 Feb 2017
- [5] X. Song, "Gain improvement of Er-Doped amplifiers for the feedback", Texas A & M University, December 2011.
- [6] Zhou, Yifeng, Xin Xia, William T. Snider, Jaehyun Kim, Qi Chen, Wee C. Tan, and Christi K. Madsen. "Two-Stage Taper Enhanced Ultra-High Q As₂S₃ Ring Resonator on LiNbO₃ ." *IEEE Photonics Technology Letters* 23, no. 17 (2011): 1195-1197.

شکل ۲: بهره به ازاء ضخامت متفاوت از چلکوجناید.

همپوشانی بهتری بین پروفایل مد نوری و پروفایل توزیع یون‌های اربوم ایجاد شود و در نتیجه باعث افزایش ضریب بهره تا ۵۰٪ نسبت به موجبر کانالی بدون لایه چلکوجناید می‌شود. و بعد از ۴۱۰ نانومتر دارای افت شدیدی است چون در آن ضخامت مد نوری به درون چلکوجناید منتقل می‌شود جایی که اربوم وجود ندارد و باعث کاهش همپوشانی و در نتیجه ضریب بهره می‌شود.

ساختار دوم شامل لایه ای از چلکوجناید بر روی موجبر تیتانیومی و دقیقاً در مرکز آن است. بهره این ساختار در شکل (۳) نمایش داده شده است.

شکل ۳: بهره به ازاء ضخامت متفاوت از چلکوجناید.

مشاهده می‌شود که بیشترین بهره در ضخامت 370nm و برابر 2.75dB/cm است. که با استفاده از چلکوجناید به میزان ۸۴٪ افزایش یافته است.

ساختار سوم شامل دو لایه از چلکوجناید است که بر روی موجبر تیتانیومی و به فاصله 3.5μm از دو طرف آن قرار دارد. بهره این ساختار در شکل (۴) نمایش داده شده است.